

Mødet genoptoges Kl. 7.

Forsvarsministeren (L. Rasmussen): Jeg har nogle Bemærkninger at gøre til de ærede Talere, der har haft Ordet i Gaar og i Dag, og da først nogle Bemærkninger til Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Brorsen. Det ærede Medlem kritiserede de Udtalelser, jeg fremkom med ved Lovforslagets Forelæggelse, og mente, at de skilte sig noget ud fra det sædvanlige, idet jeg ikke i særlig Grad har gjort Rede for Forslagets Indhold, men mere havde polemiseret mod Modstandere af Forslaget. Det ærede Medlem har naturligvis Ret i, at der var nogen Forskel fra det, man almindeligvis plejer at udtale ved Forelæggelsen af et Lovforslag; men det har sin Grund i, at alle Tingets Medlemmer i Forvejen nøje kendte Lovforslagets Indhold, da det blev lagt paa Tingets Bord allerede i Foraaret og har været Genstand for en livlig Diskussion i alle Kredse, ved Møder og paa anden Maade. Jeg fandt det derfor overflødig her i alle Enkeltheder at gøre Rede for et Forslag, som alle kendte i Forvejen. Og netop fordi man kendte det, var Forslaget jo ogsaa Genstand for Kritik under Finanslovbehandlingen. Efter at jeg sidste Gang havde haft Ordet der, er der fremkommet Udtalelser, som jeg fandt Anledning til at knytte nogle Bemærkninger til. Der var derfor ikke i dette noget, som man behøver at undre sig over.

Det ærede Medlem mente, at naar jeg havde accepteret det Forslag, hvorom Fler-tallet i Udvalget var blevet enigt, var det et Tilbagetog fra det oprindelige Forslag fremfor at holde fast paa dette, men deri er der ikke noget nyt. Socialdemokraterne stillede i 1909 første Gang deres Afrustningsforslag, og efter at det var forkastet, stemte Socialdemokraterne for det radikale Forslag, der betød væsentlige Nedsættelser i de militære Udgifter. Noget ganske tilsvarende er det, der nu er sket. Vi var, som jeg sagde ved Forelæggelsen, fuldkommen paa det rene med, at det Forslag, vi havde fremsat, ikke kunde samle et Flertal her i Tinget, og vi maatte derfor forhandle med det radikale Venstre for at faa formet et Forslag, hvorom der var et Flertal. Den Militærordning, vi nu har af 1922, er af en saadan Art, at til Trods for, at Folketingets 149 Medlemmer var til Stede, da den blev vedtaget, kunde der ikke samles et Flertal

for den; men den Dag dette Lovforslag foreligger til Afstemning, vil der, hvis alle Partier er i Stand til at mobilisere deres Tropper, og der møder 149 Medlemmer, være et Flertal for dette Lovforslag. Saaledes er Stillingen i Modsætning til 1922.

Det ærede Medlem talte derefter om, hvorledes vi ved dette Forslag havde svækket den almindelige Værnepligt, og mindede om, at Socialdemokratiet tidligere havde staaet som Tilhængere af denne. Ja, det er ikke helt urigtigt. Socialdemokratiet har været Modstander af den Militærordning, vi har, og ogsaa af den, vi havde før 1909. Men naar en væsentlig Del af den danske Ungdom skal uddannes som Soldater, har vi sagt, at det kunde ikke gaa an, at vi gennem en lejet Hær fik en ensidig sammensat Hær, Hæren maatte, hvis den ikke skulde rumme en Fare, være et Spejlbillede af Befolkningen. Det har været Socialdemokratiets Standpunkt, og det har vi ingen Sinde lagt Skjul paa, at hvis man saaledes paalagde en væsentlig Del af Ungdommen væsentlige Byrder, er det nødvendigt, at man gør det gennem Værnepligten, for at Hæren kan blive et Spejlbillede af Befolkningen. Men der er en anden Maade at gøre det paa, nemlig ved at gøre Stillingen saa attraaeværdig, byde dem, der skal gøre Tjeneste, i dette Tilfælde Vagtkorpset, saadanne Kaar, at man kan regne med, at der fra saa godt som alle Befolkningslag vil melde sig unge Mennesker, der ønsker at komme ind i Korpset, saaledes at man af dem kan gøre et Udvalg og derved gøre dette Vagtkorps ligesom Hæren til et Spejlbillede af Befolkningen. Derfor er det ogsaa ganske rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. P. Munch i Gaar sagde, at de Militærudgifter, vi regner med, er væsentlig højere end de Tal, der kan udfindes ved at læse selve Finansloven. Blandt de unge Mennesker, der nu i Efteraaret deltog i Efteraarsmanøvren, har jeg Hundreder og atter Hundreder af Eksempler paa, hvad det betød for dem, idet de blev arbejdsløse og maa gaa arbejdsløse i Vinter, fordi de ikke kan finde Beskæftigelse igen. Jeg har faaet at vide, hvad det betyder, naar man tvinger en Del af dem til at lade sig uddanne til Befalingsmænd. Man maa regne med de mægtige Ofre, man saaledes kræver af den Del af Ungdommen, der gør Militærtjeneste, fordi man paa ingen Maade vederlægger dem det Tab, de har haft ved at være Soldat. Men hvis man som her søger at give de paagældende et saadant Vederlag, at de intet Tab lider ved at gøre Tjeneste, tværtimod, saa opnaar man at kunne ud-